

การศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอภาพลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์
ในสมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย กับ สมัยรัฐบาลบรรหาร ศิลปอาชา โดยหนังสือพิมพ์

นางสาววรรณมณ เสาวคนธ์เสถียร

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารการปกครอง มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-635-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A COMPARATIVE STUDY ON
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND'S IMAGE
PRESENTATION IN NEWSPAPERS DURING CHUAN ADMINISTRATION AND
BANHARN ADMINISTRATION**

Miss Watsamon Saowakhonsathien

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-635-1

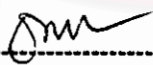
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอภาพลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์ในสมัยรัฐบาล
ชวน หลีกภัย กับ สมัยรัฐบาล บรรหาร ศิลปอาชา โดยหนังสือพิมพ์
โดย นางสาววรรษมน เสาวคนธ์เสถียร
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประมะ ทัศเวทิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

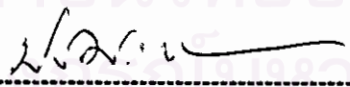

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวิ บุญลือ)

----- อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ ทัศเวทิน)

----- กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วรรณมน เสาวคนธ์เสถียร : การศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอภาพลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์ใน
สมัยรัฐบาล ชวน หลีกภัย กับสมัยรัฐบาล บรรหาร ศิลปอาชา โดยหนังสือพิมพ์ (A COMPARATIVE
STUDY ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND'S IMAGE PRESENTATION IN
NEWSPAPERS DURING CHUAN ADMINISTRATION AND BANHARN ADMINISTRATION)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปรมะ สตะเวทิน, 210 หน้า ISBN 974-636-635-1.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอภาพลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย โดยหนังสือพิมพ์ ในระหว่างสมัยรัฐบาล ชวน หลีกภัย กับ สมัยรัฐบาล บรรหาร ศิลปอาชา (22
กันยายน 2535 - 25 พฤศจิกายน 2539) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์จำนวน 8 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ
เดลินิวส์ สยามโพสต์ มติชน กรุงเทพธุรกิจ ผู้จัดการรายวัน ประชาชาติธุรกิจ และฐานเศรษฐกิจ จำนวน 1,744 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่าการนำเสนอภาพลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงเวลาทั้ง 2 สมัยรัฐบาล โดย
หนังสือพิมพ์ เป็นไปในทางลบมากที่สุด โดยประเด็นที่มีการนำเสนอในทางลบมากที่สุดทั้ง 2 สมัยรัฐบาล ได้แก่
บทบาทด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และด้านประสิทธิภาพ
การบริหารและภาพลักษณ์ของผู้บริหาร ส่วนประเด็นที่ถูกนำเสนอในทางบวกมากที่สุด ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพ
และศักยภาพขององค์กรในด้านการปฏิบัติงาน บุคลากร และเทคโนโลยี

การนำเสนอภาพลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์โดยหนังสือพิมพ์ จะถูกนำเสนอในรูปแบบของข่าวมากที่สุด
รองลงมาได้แก่ บทวิเคราะห์ บทความ รายงาน และบทสัมภาษณ์ ตามลำดับ

เมื่อนำภาพลักษณ์ที่ปรากฏในเนื้อหาหนังสือพิมพ์ของตลาดหลักทรัพย์มาเปรียบเทียบระหว่าง 2 สมัย
รัฐบาล พบว่าภาพลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์ในช่วงสมัยรัฐบาล ชวน หลีกภัย มีแนวโน้มการนำเสนอไปในทางลบและ
ทางบวกใกล้เคียงกัน ในขณะที่ในช่วงสมัยรัฐบาลบรรหาร ศิลปอาชา มีแนวโน้มไปในทางลบมากกว่าทางบวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

* #C 852041 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD: IMAGE / THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND / NEWSPAPERS

WATSAMON SAOWAKHONSATHIEN : A COMPARATIVE STUDY ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND'S IMAGE PRESENTATION IN NEWSPAPERS DURING CHUAN ADMINISTRATION AND BANHARN ADMINISTRATION. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PARAMA SATAWEDIN Ph.D. 210 PP. ISBN 974 -636-635-1.

The main purpose of this study was to compare the image of The Stock Exchange of Thailand in Thai newspapers during Chuan administration and Banharn admistration (September 22, 1922- November 25, 1966).

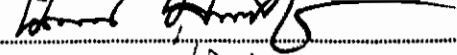
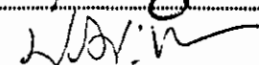

The study was done through the analysis of the content of 8 newspapers, i.e. : Thairath, Daily News, Siam Post, Matichon, Krungthep Thurakij, Phujadkarn Raiwan, Prachachart Thurakij and Tharn Settakij, with the total of 1,744 copies.

The study found that the image of The Stock Exchange of Thailand during the two administrations as presented most by newspapers was negative. The negative issues presented most were the social responsibility of The Stock Exchange of Thailand and its effect on economic system of the country, the inefficiency of administration and the image of the administrators. Meanwhile, the positive issues presented most were the increase in efficiency of administration and potentiality of organization in performance, human resources and technology.

The image was mostly presented in the forms of news, analysis, article, report and interview respectively.

When the two periods were compared, the image of The Stock Exchange of Thailand during Chuan administration was presented in positive and negative directions equally while during Banharn administration it was presented in the negative direction more than the positive direction.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. ปรมะ สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ธนวิดิ บุญลือ ซึ่งได้ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ในคณะนิเทศศาสตร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ด้านวิชาการนิเทศศาสตร์ ซึ่งมีคุณค่าและคุณประโยชน์เป็นอย่างยิ่งในชีวิตการศึกษาและการทำงาน

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่ให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยดีมาตลอด ขอขอบคุณ คุณฉวีลักษณ์ศักดิ์ สมรรถะบุตร และคุณศิริมา เสาวคนธ์เสถียร ผู้ซึ่งคอยสร้างกำลังใจและดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณจิตรราพร รัตนชาติวิเชียร ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้

บทวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใด ใคร่ขออภัยมา ณ ที่นี้

วรรณน เสาวคนธ์เสถียร

เมษายน 2540

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	14
ปัญหานำวิจัย.....	15
ขอบเขตการวิจัย.....	15
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	15
นิยามศัพท์.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
แนวคิดเรื่องภาพลักษณ์.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์.....	29
แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อหนังสือพิมพ์.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับข่าว.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจภาพพจน์หน่วยงาน.....	40
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	44
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
รูปแบบการศึกษา.....	45

ประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ระยะเวลาที่ทำการศึกษา.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	49
เกณฑ์การบันทึกข้อมูล.....	50
วิธีการวิเคราะห์และกำหนดหน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	54
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4. ผลการวิจัย.....	59
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	177
สรุปผลการวิจัย.....	177
อภิปรายผล.....	192
ข้อเสนอแนะ.....	197
รายการอ้างอิง.....	200
ภาคผนวก.....	204
ประวัติผู้เขียน.....	209

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
	สมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย - รัฐบาลบรรหาร (ภาพรวม)	
1.	แสดงจำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์ (ภาพรวม).....	61
2.	จำนวนและปริมาณข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ เสนอตามลำดับ.....	63
3.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ	64
4.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป	66
5.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจ..	67
6.	ปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ	68
7.	ปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	69
8.	ปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่างๆ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะ ด้านธุรกิจ.....	70
9.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก เป็นกลาง ด้านลบ.....	71
10.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก,เป็นกลาง,ด้านลบ,ของ หนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	72
11.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก,เป็นกลาง, ด้านลบ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจ.....	73
12.	ปริมาณเนื้อหาของการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก เป็นกลาง ด้านลบ....	74
13.	ปริมาณเนื้อหาของการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก เป็นกลาง ด้านลบ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	75
14.	ปริมาณเนื้อหาของการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในทิศทางด้านบวก เป็นกลาง ด้านลบ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจ.....	76
	สมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย	
15.	จำนวนและปริมาณข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ เสนอตามลำดับ.....	79
16.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ	80
17.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	82
18.	จำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจ..	83
19.	ปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่าง ๆ	84
20.	ปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในรูปแบบต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	85

ของหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจ.....	110
41. แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในระหว่าง 2 สมัย รัฐบาล.....	111
42. แสดงการเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป และหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจระหว่าง 2 สมัยรัฐบาล.....	112
43. แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ระหว่าง 2 สมัยรัฐบาล.....	113
44. สรุปเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป และหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านธุรกิจระหว่าง 2 สมัยรัฐบาล.....	114
45. สรุปเปรียบเทียบการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในทิศทางด้านบวก, เป็นกลาง, ด้านลบ ระหว่าง 2 สมัยรัฐบาล.....	115
46. สรุปเปรียบเทียบการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับภาพลักษณ์ในทิศทางด้านบวก, เป็นกลาง, ด้านลบ ระหว่าง 2 สมัยรัฐบาล ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป และ หนังสือพิมพ์เฉพาะธุรกิจ.....	116
สมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย - สมัยรัฐบาลบรรหาร ศิลปอาชา	
47. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์.....	119
48. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	121
49. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะธุรกิจ.....	122
50. สรุปจำนวนการเสนอข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นภาพลักษณ์ ฯ.....	125
51. สรุปปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นภาพลักษณ์ ฯ.....	127
52. สรุปจำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในด้านบวก, เป็นกลาง ด้านลบในแต่ละ ประเด็น.....	129
53. สรุปปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวเกี่ยวกับภาพลักษณ์ฯ ในด้านบวก, เป็นกลาง ด้านลบในแต่ละ ประเด็น.....	129
สมัยรัฐบาลชวน หลีกภัย	
54. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์.....	133
55. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์ทั่วไป.....	135
56. สรุปปริมาณการเสนอข่าว ในประเด็นต่าง ๆ ของภาพลักษณ์ฯ ของหนังสือพิมพ์เฉพาะธุรกิจ.....	136
57. สรุปจำนวนการเสนอข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นภาพลักษณ์ ฯ.....	139
58. สรุปปริมาณเนื้อหาการเสนอข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ของแต่ละประเด็นภาพลักษณ์ ฯ.....	141